

Människor fryser i hjäl i huvudstaden. Stridigheter flammnar upp runt om i hela landet. En regering som framstår som mer bräcklig än någonsin. Det verkar som att olycklighetens förbannelse lagts över det afghanska folket.

Flyktingar i sitt eget land

Vintern har varit svår i hela Afghanistan. En ovanligt bister vinterkyla och så kom januari med stora mängder snö till norra Afghanistan. Tusentals familjer har drabbats hårt. Tiotusentals bostadshus har skadats och kanske en kvarts miljon boskapsdjur ha dött.

Ett hårt ekonomiskt bakslag för landet. Omkring 800 människor beräknas ha omkommit.

Tusentals internflyktingar lever i tält. Mitt i huvudstaden Kabul fryser människor ihjäl.

Som om det inte är nog med den stränga kylan, när vädret blir mildare väntas den smältande snön orsaka svåra översvämningar. Viktiga vägar har blockerats och förhindrat leveranser av livsmedel och bränsle. Vintervädret har drivit upp priserna så att många inte har att äta ens där mat finns. Allt saknas: tält, madrasser, filtar, skor, bränsle, kokkärl...

Hjälpprogrammen kämpar för att nå så många människor som möjligt.

Förhållandena är särskilt svåra i norra delen av landet. Sommarens torka tvingade många att överge sin jord. I provinserna Jowzjan i norr demonstrerade tusentals människor och krävde att myndigheterna skulle bistå dem.

FRAM TILL SKÖRDARNA SKA bärgas beräknar WFP att mellan två och tre miljoner afghaner behöver hjälp.

Ensamstående Khan Padsha berättar för Röda Korset hur hon och hennes fyra barn drabbats. De bor i byn Sabzi Kar, en knapp halvmil utanför Mazar-e-Sharif i norra Afghanistan. Forsande vatten för-

störde familjens hus. Floden frös och vattenet svämmade över:

– Tidigt på morgonen upptäckte jag att vatten läckte in. Jag väckte barnen och tog med dem till granne. Vi får lita till grannarna och släktingar som förser mig och barnen med mat.

Under vintermånaderna brukar gerillan traditionellt vila och omgruppera för att när förhållandena blir bättre börja röra på sig igen. Men denna vinter är ingen tidigare lik. Det har inte varit något uppehåll i attackerna.

STRIDIGHETER FLAMMAR UPP över hela landet. Mer än sex år efter att talibanerna drevs iväg har de gjort comeback och Hamid Karzais regering framstår idag som bräckligare än någonsin.

Kandahar är talibanernas kärnområde. Det är där i sydöstra Afghanistan – i provinserna Kandahar, Helmand, Nimroz – som de kanske intensivaste striderna rasar.

Distriktet Musa Qala, i nordligaste Helmand, har fått en närmast symbolisk betydelse. Striderna om vem som kontrollerar den lilla landsbygdsorten har varit hårda. I slutet av förra året tog flygunderstödda brittiska styrkor tillbaka kontrollen efter det att det talibanerna haft kontrollen sedan i februari. Året innan rådde i praktiken vapenstillestånd i området. En ny distriktsledare, en tidigare taliban, installerades. Dessa händelser står i centrum för en politisk dragkamp mellan Karzai och olika allierade.

Strax före årsskiftet utvisades två diplomater av Kabul. Ett sändebud från FN och

ett från EU, bägge briter. President Karzai anklagade dem för att ha gått bakom ryggen på honom. De skulle ha lagt ut trevare för förhandling till talibaner. Ordkriget med briterna har därefter hetat till. På det världsekonomiska forumet i Davos hävdade Karzai att briterna orsakat oredan i sydost. Innan de kom fanns inte talibanerna i området.

– De ersatte provinsguvernören, jag var tveksam, men litade på att de hade resurserna att hantera situationen, sa han.

För att få bättre samordning av omvärldens insatser i Afghanistan har ett "supersändebud" diskuterats. Den brittiska politikern lord Ashdown, som varit FN:s överhuvud i Kosovo, var på förslag tills Karzai tydligt satte ner foten och tydligt visade att denne inte var önskvärd. Lord Ashdown valde då att tacka nej till förfrågan.

DÄRPÅ HAR KARZAI FÅTT utstå hård kritik både från USA och Storbritannien. I USA:s kongress har tunga ledamöter förklarat att Karzai bör vara mer lyhörd, när omvärlden så massivt backar upp honom. Det har rentav talats om "Karzai-bashing". Bland andra tidskriften Times har spekulerat i om Karzais dagar är räknade.

Det har till och med öppet förts fram en kandidat som skulle kunna återskapa omvärldens förtroende för Afghanistan: Zalmay Khalilzad, USA:s nuvarande ambassadör i Irak, åren 2003-05 i Kabul, tidigare president Bushs särskilda rådgivare i säkerhetsfrågor, medarbetare till försvarsminister Donald Rumsfeld...

Anders Davidson